

HORNAR

Organul de specialitate al Uniunii Regnicolare a Măestrilor Hornari din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș
Az Erdélyi, Bánáti, Körösvölgyi és Máramarosvidéki Kéményseprőmesterek Országos Egyesületének Szaklapja
Fachblatt des Landesvereines der Rauchfangkehrermeister Siebenbürgens, des Banates, der Krischana u. Maramuresch

Redacția - Szerkesztőség - Redaktion:

CLUJ,

Calea Reg. Ferdinand II7.

Redactor responsabil — Felelős szerkesztő — Verantwortlicher Redakteur:

IOSIF POP

Editor-Proprietar: Uniunea Regnicolara

Laptulajdonos: Az országos egyesület

Blatt-Eigentümer: Landés-Verein

Apel

**către toți măeștri hornari
din Ardeal, Banat, Crișana
și Maramureș**

Puterile ce cutremură lumea, a schimbat aproape de pe o zi pe alta simțul statului, al societății și al indivizilor; întreg aranjamentul și respectarea acestuia este întemeiată pe respectul reamicii. Toate se căoale în jurul nostru. Tradițiunile istorice se luptă cu ideile sociale, se ivesc tendințe epocale și toate acestea au scopul lor: a asigura prosperarea în viitor al omeniei între împrejurările cele mai favorabile.

Puterile descătușite au clătinat și edificiul vechiu al industriei de hornărie; spiritul epocii se luptă deja în interiorul zidurilor cu atmosfera tradițiilor; și față de nepăsarea s-a prezentat deja retoriunea, răsunarea: ruina totală a industriei noastre!

Deșteptatu-vați deja, hornari din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, din letargia care ține cele mai bune puteri ale Voastre în cătuși? Auziți vocea admonitoare a epocii și cuvântul acela, cari din iubire călduroasă a industriei noastre voesc să salve industria hornarilor de nimicirea totală?

Felhivás

**az összes erdélyi, bánáti
és körösvölgyi és mára-
marosvidéki kéményseprő
mesterekhez**

A világrengelő erők szinte máról-holnapra megváltoztatták az állam, a társadalom s a bennük élő egyének érzését, gondolkodását, amelynek berendezése a munka megbecsülésére és értékelésére van alapozva. — Vajudik körülöttünk minden. A történelmi hagyományok a szociális eszmékkel viaskodnak, korszakalkotó irányzatok fakadnak s mindeme nagy forrongásnak célja van: az emberiség jövő boldogulását a legkedvezőbb körülmények között biztosítani.

A felszabadult erők a kéményseprő ipar régi épületét is megremegtették, a kor szelleme már a falakon belül viaskodik a tradíciók levegőjével s az évszázados közönnyel szemben már ott áll a bosszuállás, iparunk teljes tönkremenetele.

Felébredtetek e tehát végre erdélyi, bánáti, körösvölgyi és máramarosvidéki összes kéményseprők abból a fásultságból, mely legértékesebb erőiteket lenyűgözve tartja? Meghalljátok-e a kor intő szavát s azoknak szövegét, akik iparunk

Appel

**an alle Schornsteinfeger-
meister von Siebenbürgen,
Banat, Crișana und Mara-
mureș**

Die welterschütternden Kräfte haben sozusagen von einem Tage zum andern die Gefühle des Staates, der Gesellschaft und der in ihnen lebenden Individuen verändert. Die Einrichtung dieser ist auf das Schätzen der Arbeit begründet. Alles windet sich um uns im Kampfe. Die historischen Traditionen kämpfen mit dem Geiste der sozialen Ideen, es entstehen epochale Tendenzen; und all dieses grosse Sieden hat seinen Zweck: das zukünftige Wohl der Menschheit in den günstigsten Verhältnissen zu versichern.

Die entfesselten Kräfte haben auch das alte Gebäude der Schornsteinfeger-Industrie erschüttert; der Geist der Zeit kämpft schon innerhalb der Mauern mit der Sphäre der Traditionen, und der Jahrhunderte langer Indolenz gegenüber erscheint bereits die Rache, das vollkommene Zugrundegehen unserer Industrie!

Seid Ihr endlich, Schornsteinfeger von Siebenbürgen, Banat, Crișana und Maramureș, aus

Trebue să vă deșteptați! Trebuie să ne ascultați! Nu priviți acumă că cine este hornar orașnesc și care este hornar sătean, fiindcă în fond sunteți cerșitori cu scară cu toții, și veți rămânea până la finea fi nilor, dacă nu Vă aliați cu toții și nu veți hotări cu soliditatea stâncilor, și dacă nu Vă grăbiți cu brațe tari, cu nizuință stăruitoare și zel neclintit la ajutorul ocupațiunii Voastre, cu care Vă câștigați pâinea, ca să devină o industrie fructiferă și în epoca nouă, și să poată reuși și în societatea modernă.

Ce Vă împiedecă deci de a Vă întruni pentru scopul înălțat și nobil? Ce Vă împiedecă că în entuziasmul Vostru pentru acest ram de industrie, schimbând ideile, sentimentele, cugețele Voastre, cu muncă stăruitoare să creați noua industrie de hornărie din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș: bunul muncii Voastre oneste, folositoare și nobile, prosperarea familiilor Voastre?

Știm, că în fond, iubiți cu toții aceasta meserie funinginoasă: că cea mai fierbinte dorință a Voastră este de a vedea industria în locul unde este predestinat de chemarea sa înălțată; știm că sunt puteri în voi, știm că aveți binevoința și zeul de a aduce industria la aceasta culme: numai împrejurări exterioare au pus obstacol, ca să nu puteți birui întru lupta pentru un viitor mai frumos, și lipsa unei organizațiuni, care întrunind pe toți hornarii, măestri și calfe la fel, i-ar fi dus spre rezoluționarea reușită a acestei probleme epocale.

Ne deșteptăm la o viață nouă; avem dorința de a creia aceasta organizațiune, dorim a ridica industria de hornărie la locul demn, noi voim să lucrăm,

irânt érzett meleg szeretettel meg akarják menteni a kéményseprő ipart az enyészettől?

Fel kell ébrednetek! Meg kell bennünket hallgatnotok! Ne azt nézzétek most, ki mester, ki munkás, ki városi, ki falusi kéményseprő, hiszen alajában véve létrás koldusok vagytok valamennyien s azok is maradtok s mint ilyenek fogtok a végromlásig tengődni, ha össze nem fogtok valamennyien és sziklaszilárd elhatározással és erős karral, csüggedést nem ismerő buzgalommal nem siettek saját, kenyéradó foglalkozásokat olyanná tenni, amely az új korszakban is gyümölcsöző pálya lesz s a modern társadalomban is becsülettel megállja a helyét.

Mi gátolja tehát egyesületeket a nagy, a nemes célért? Mi akadályozza meg, hogy iparotokért lelkesülve, eszméiteket, érzéseiteket, gondolataitokat kicserélve, vállvetett munkássággal teremtsétek meg az új erdelyi, bánáti, körösvölgyi és máramarosvidéki megújított kéményseprők iparát, becsületes, hasznos és nemes munkátok javait, családjaitok boldogulását.

Tudjuk, hogy alajában véve mindnyájan szeretitek ezt a kormos mesterséget, hogy valamennyieteknek leghőbb óhaja olyannak látni ezt az ipart, amilyenre magasztos hivatása predestinálja s amilyen színvonalon legszebb álmaitokban láttátok. Tudjuk, hogy erő is lakozik bennetek, készség is, jóakarát is iparotokat ilyené tenni, csak hogy külső körülmények gátoltak benneteket a szebb jövő kiküzdésében s egy olyan szervezet hiánya, mely az összes kéményseprőket, mestereket és segédekét egyesítse e korszakos feladat megoldására.

der Lethargie erwacht, die Eure wertvollsten Kräfte in Banden hält? Hört Ihr schon die ermahnende Stimme der Zeit, und die Stimme derjenigen, die aus warmer Liebe zu ihrer Industrie die Schornsteinfegerindustrie vom völligen Vernichten retten wollen?

Ihr müsst erwachen, Ihr müsst uns anhören! Schaut jetzt nicht ob Meister oder Arbeiter, ob städtischer oder Dorfmeister, denn im Grunde genommen seid Ihr ja alle Bettler mit der Leiter, und als solche werdet Ihr Euch durch das Leben plagen bis zur endgültigen Vernichtung, wenn Ihr nicht alle zusammenhaltet und wenn Ihr Euch nicht mit felsenfestem Entschluss, mit starken Armen, mit unverzagtem Fleisse beeilt, Eure brotbringende Beschäftigung in eine zu verwandeln, die auch in der neuesten Epoche eine fruchtbringende Karriere wird und auch in der modernen Gesellschaft ehrlich Stand hält!

Was verhindert denn Eure Vereinigung für den grossen, edlen Zweck? Was verhindert Euch, für Eure Industrie beiseelt, Eure Ideen, Eure Gefühle und Eure Gedanken verändernd, Arm in Arm die neue Schornsteinfegerindustrie von Siebenbürgen, Banat, Crișana und Maramureș zu erschaffen? Das Wohl Eurerer nützlichen, ehrlichen und edlen Arbeit, das Wohl Eurer Familien?

Wir wissen, dass Ihr im Grunde diese russige Profession liebt: dass Ihr den heissesten Wunsch hegt, die Industrie an dieser Stelle zu sehen, an welche sie geschickt ist, und an welchem Niveau Ihr sie in Euren schönsten Träumen gesehen habt; wir wissen, dass Ihr die Fertigkeit, das Wohlwollen habt die In-

— dar avem dorința de a folosi și fructele muncii noastre, având sfânta convingere, că industria de hornărie îndeplinește pe terenul siguranței de incendiu o chemare nu numai importantă, dar și indispensabilă, de care societatea va avea nevoie până la sfârșitul timpurilor, căreia însă trebuie să se acomodeze.

Veniți cu toții, veniți sub drapelul nostru desfășurat, intrați în asociațiunea regnicolară a hornarilor din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, pe care am creat-o atât de greu, — să creăm mijloacele reînvierii industriei noastre și ale prosperării noastre, atașați-Vă cu toții cu deplină încredere!

I. Trebuie să asigurăm pentru patron și muncitor traiul potrivit între cadrele demne industriștilor onești.

II. În interesul siguranței de foc trebuie să se atragă în sfera specialității toate lucrările ce aparțin meseriei de hornar.

III. Trebuie să solicităm aducerea în vigoare a unui tarif, care ia în considerare împrejurările existențiale și de muncă de totdeauna, care este independent de toate drepturile autonome și asigură la fel o existență convenită atât patronului, cât și muncitorului.

IV. Trebuie să devină posibil, ca la circumscripții vacante, resp. la complectarea acestora, să nu se valideze protecțiunea, ci meritele individuale în legătură cu etatea, prin care se deschide posibilitatea calificării de vârstă de a deveni măștri neatârători.

V. Desvoltarea industriei de hornărie o considerăm de realizabilă de o parte prin educarea ucenicilor, de alta parte prin înființarea cursurilor polițienești incendiale.

Uj életre ébredtünk, mi meg akarjuk tehát teremteni ezt a szervezetest, mi méltó helyre akarjuk a kéményseprő ipart helyezni, mi dolgozni akarunk, de munkánk gyümölcsét is élvezni kívánjuk, mert szent meggyőződésünk, hogy iparunk nemcsak fontos, de nélkülözhetetlen hivatást teljesít a tűzrendészet terén, melyre belátható időn belül szüksége van az új társadalomnak is, amelyhez hozzá kell simulnia.

Jöjjetek tehát valamennyien, siessetek kibontott zászlónk alá és álljatok be az Erdélyi, Bánáti, Körösvölgyi és Máramarosvidéki Kéményseprő Mesterek Országos Egyesületébe, amit olyan nehezen teremtettünk meg s teremtsük meg vele iparunk megújulásának és önboldogulásunknak hatékony eszközeit. Teljes bizalommal csatlakozzatok valamennyien hozzánk, mert:

1. Biztosítanunk kell a munkaadó és munkás számára a tisztességes megélhetést, becsületes iparozhoz méltó keretben.

2. A tűzbiztonság érdekében kötelezően a szakmunka körébe kell vonni mindama munkálátokat, amelyek a kéményseprő mesterséghez tartoznak.

3. Kérünk kell olyan általános díjszabás életbeléptetését, mely a mindenkori élet- és munkaviszonyokkal számol s amely mindenféle autonóm jogtól független s egyformán tisztességes megélhetést biztosít a munkaadónak és a munkásnak.

4. Lehetővé kell tenni, hogy az üres kerületeknél, illetve ezek betöltésénél ne a protekció, hanem az életkorral kapcsolatos egyéni érdem jusson érvényre, miáltal az idősebb segédeknek mód nyújtatik az önállóságra.

5. A kéményseprő ipar fejlesztését részben a tanoncneve-

dustrie hieher zu bringen; nur äussere Umstände hatten Euch im Erkämpfen der schöneren Zukunft verhindert, und das Fehlen einer Organisation, die alle Schornsteinfeger, Meister und Gehilfen zur Lösung des epochalen Problems vereinige.

Wir erwachen zu einem neuen Leben, wir wollen also diese grosse Organisation schaffen, wir wollen arbeiten, wollen jedoch auch die Früchte unserer Arbeit geniessen, denn wir haben die heilige Überzeugung, dass die Schornsteinfegerindustrie nicht nur wichtig, sondern auch unentbehrlich auf dem feuerpolizeilichem Gebiete ist. Unsere Industrie wird der neuen Gesellschaft auch für unabsehbare Zeiten notwendig sein, der sie sich aber anmassen muss.

Kommt also alle, beeilt Euch unter unsere Fahne und tretet in die Landesvereinigung der Siebenbürgischen, Banater, Crișanaer und Maramureșer Schornsteinfeger ein, welche wir so schwer erschaffen haben, und begründet hiemit die wirksamen Mittel zur Erneuerung unserer Industrie und unseres Wohles, schliesst Euch uns alle mit Vertrauen an.

1. Wir müssen dem Arbeitgeber und dem Arbeiter die ehrliche Existenz zusichern, damit wir unter den Umständen des ehrbaren Industriellen leben können.

2. Im Interesse der Feuer-sicherheit sind der Arbeitsspezialität, obligatorisch, alle Arbeiten zuzuziehen, die der Schornsteinfegerindustrie angehören.

3. Wir müssen das Instandsetzen solcher Tarife bitten, welche die Lebens- und Arbeitsumstände in Anbetracht nehmen, die von allen autonomen Rechte

VI. În legătură cu unificarea legii industriale trebuie să nizuim cu Camerele de Industrie împreună, ca prin aceasta să nu se considere numai interesele particulare de ordine incendială, ci totodată factorii, cari stau în serviciul acestora, să fie în stare de a împlini chemarea lor nobilă, scutiți de griji materiale pe lângă urcarea potrivită a tarifului.

Toate aceste le putem realiza numai cu cea mai strâmtă alianță, și am firma încredere, că toți Colegii mei au aceeași părere cu a mea, cumcă dorim și voim de a ne acomoda epocii moderne fără orice forță.

Adalbert Novák,
măestru hornar, secretarul Asoc.

Situațiile noastre de siguranță de incendiu

In două articole

Luând în considerare acest fapt important și făcând comparație cu vremurile de dinaintea războiului, se poate zice cu desăvârșire, că cu multe altele lucruri s'a demoralizat și aceasta.

Lefile stătătoare în serviciul acestui scop și circumspect alcătuite sunt și acuma în vigoare, — numai lipsește cel ce să le execute întru toate, și cu strictețea potrivită.

Aceasta se justifică de referatele, deși sporadice, cari sosesc asociațiunii noastre oral, sau în scris.

Este lucru consternator, cu câtă nepăsare se tratează aceasta lege de o mare importanță, importantă pentru economia națională, chiar din partea organelor autorităților.

Art. XVII de lege din 1884, § 16, a stabilit un interval de 30 zile maximum, în care se va curăți fiecare coș întrebuințat, cel puțin odată, dar în proporția focăritului, și de mai multe ori.

Hornarul este obligat a prezenta lista de activitate, la sfârșitul fiecărei luni autorității industriale I. instanță, și din aceasta prezentare se poate convinge Primpreședintele sau consiliul orașelor mai mici, eventual Pre-

ședinte, mășrșzt tüzrendészeti tanfolyamok létesítésével véljük elérhetőnek.

6. Az ipartörvény egységesítése kapcsán az iparkamarákkal karöltve arra kell törekedni, hogy ezzel ne csak a tüzrendészeti magánérdekek, de egyben az azt szolgáló tényezők, anyagi gondoktól mentesen a dijszabás kellő felemelése mellett nemes hivatásukat legyenek képesek betölthetni.

Mindezt csak a legszorosabb összetartással érhetjük el s bizva-bizom, hogy az összes kartársak velem vannak azon a nézetten, hogy az új korszakba minden kényszerítés nélkül óhajunk és fogunk beilleszkedni.

Novák Béla

kéményseprőmester,
egyesületi titkár.

Tüzrendészeti állapotaink

— Két közlemény —

E fontos tény tekintve és összehasonlítva a háborút megelőző idővel, a leghatározottabban kimondható, hogy sok más dologgal együtt ez is alaposan lezüllött.

Még ma is érvényben vannak e célt szolgáló és meglehetősen körültekintéssel alkotott törvények, csak az nincs, aki azt mindenben is — de kellő szigorral végrehajtsa.

Ezt igazolják, legalább bár szorványosan, azok a jelentések, melyek egyesületünkhez hol szóval, vagy írásban beérkeznek.

Szinte megdöbbenő, hogy e fontos s nemzetgazdaságot szolgáló törvényt épp hatósági személyek mily közönnyel kezelik.

Az 1884. évi XVII. t.-cikk 16. §-a egy 30 nappól álló legnagyobb időközt állapított meg arra, hogy ezen időn belül minden használatban álló kémény legalább egyszer, de a tüzelés mérvéhez képest gyakrabban is megtakarítandó.

Köteles a kéményseprő a munka teljesítését igazoló jegyzékét minden hó végével az elsőfoku iparhatóság-hoz bemutatni s e bemutatásból meggyőződést szerezhet a szolgabírói

unabhängig sind und dem Arbeitgeber und dem Arbeiter gleich anständige Existenz zu sichern.

4. Es muss ermöglicht werden, dass bei vakanten Bezirken, resp. bei der Installation dieser vakanten Bezirke, nicht die Protektion, sondern die Verdienste des Individuums auch mit Anbetracht auf das Alter betrachtet werde, womit den älteren Gehilfen Gelegenheit gegeben wird, selbständig zu werden.

5. Das Befördern der Schornsteinfegerindustrie kann teils mit der Erziehung der Lehrlinge, teils mit dem Abhalten von feuerpolizeilichen Kursen bewerkstelligt werden.

6. In Verbindung mit der Unifikation des Industriegesetzes müssen wir mit den Industriekammern zusammen trachten, dass nicht nur die feuerpolizeilichen Privatinteressen gepflegt werden, sondern die jenen dienenden Faktoren, ihre Schickung frei von materiellen Sorgen nebst Erhöhen des Tarifes, erfüllen können.

Alldies können wir nur mit festem Zusammenhalt erreichen und ich habe die feste Überzeugung, dass alle Kollegen der Ansicht sind, dass wir uns der neuen Epoche ohne Zwang fügen wollen und werden.

Adalbert Novák

Schornsteinfegermeister,
Sekretär der Vereinigung.

Unsere feuerpolizeilichen Situationen

— In zwei Artikeln —

Mit Hinsicht auf diese wichtige Tatsache und im Vergleich mit den Zeiten vor dem Kriege, kann mit Bestimmtheit behauptet werden, dass dies mit vielen anderen Sachen gründlich demoralisiert ist.

Jetzt noch sind die diesem Zwecke dienenden und mit grosser Umsicht

fectura de poliție, cum a satisfăcut, sau dacă de loc a satisfăcut măstrul hornar de plasă sau de circumscripție; acestei dispozițiuni; sau dacă proprietarul casei sau chiriașul nu a comis o emisiune?

Aceasta intențiune a legii acopere total trebuințele, — numai executarea sau controlul acesteia nu se face în majoritatea cazurilor din punct de vedere al comodității.

Aici, la acest punct se va începe apărarea intereselor polițienesti incendiale, resp. executarea strictă a legii cardinale.

O clădire ridicată între cadrele legii de edificare scutit contra incendiului, de ex. o casă de locuit, în care toate materialele lemnoase în trebuință în edificiu se vor izola strict dela toate deschizăturile ce servesc la conducerea fumului, are cu mult mai mare valoare, decât 2 sau 3 pompe rujinite în decursul lunilor, — fiind acesta uzul pe la sate.

Recunoaștem că prețul materialelor de edificat s'au urcat prea mult, dar fie edificarea oricât de primitivă, dar proprietarul trebuie să aducă atâtea jertfe la propria sa siguranță și la a vecinilor, să facă coșul din cărămizi bine arse și scutite de incendiu.

Faptele contrare acesteia se pot considera de punctele de pornire ale incendiilor mai mari, și în timp de vară — nu numai pe la sate, ci și în orașe — se servește materialul nedorit de focurile făcute sub cer liber.

Este obligațiunea măstrului hornar de plasă sau de circumscripție, să facă raport despre aceste cazuri observate, dar totodată este strictă obligațiunea conducătorului plășii, de a intenta o procedură riguroasă, — și în caz de necesitate de a aplica o pedeapsă strictă.

Primpretorul sau Pretorul plășii, stătător în culmea chemării sale s'ar putea convinge prin deplasări neașteptate de starea lucrurilor, împiedicând prin aceasta pagube de sute de mii, ba chiar milioane, cauzate de incendiu.

Din cele de mai sus se pot deduce multe de folos, deoarece invităm Prefecturile județene prin aceasta, să intervină cu toată gravitatea autorității lor oficiale, să se consacre pe lângă punctele de vedere ale siguranței de foc, ceva atenție și edificărilor, iar coșurile să fie curățite în perioadele prescrise, și oricare parte

hivatal vagy kisebb városi tanács, esetleg a rendőrfőkapitányság, hogy e rendelkezésnek mennyiben — és egyáltalán megfelelt-e a járási vagy kerületi kéményseprőmester; avagy e téren nem a háztulajdonost vagy lakót terheli a mulasztás?

A törvény ezen intenciója teljesen fedi a szükségletet, csak a végrehajtása vagy annak ellenőrzése leginkább kényelmi szempontból, nem hajtatik végre.

Itt e pontnál kezdendők a tűzrendőri érdekek megvédése, illetve a sarkalatos törvény szigorú végrehajtása.

Többet ér egy, az építési törvény keretén belül tűzmentesen épített építmény, — pl. lakóház — ha annak a füstelvezetésére szolgáló nyílásai minden, az épületben alkalmazott faanyagtól kellően el van szigetelve, mint a 2—3 hónap óta rozsdásodó fecskendő, mint ahogy ez a falvakban szokás.

Hogy az építési anyag árai tulajdonképpen szöktek, azt elismerjük, de legyen az bármily primitív építkezés, annyi áldozatot még mindég meg kell hozzon a saját és szomszédai biztonságára is, hogy a kéményt tűzálló, jól kiégetett téglából építtesse meg.

Az ezzel ellenkező tények tekintetűk a nagyobb szabású tüzesetek kiinduló pontjával s nyár idején nem csak a falvakban, de még a városokban is gyakori szabad tüzelések szolgáltatják a nem kívánatos anyagot.

A járási vagy kerületi kéményseprőmester kötelessége, hogy az e tekintetben tapasztaltokról jelentést tegyen, de szigorú kötelessége a járás vezetőjének sürgősen a legszigorubb eljárást folyamatba tenni s szükség esetén annak még szigorú büntetéssel is kellő érvényt szerezni.

A hivatása magaslatán álló járási fő- vagy alszolgabíró meglepetésszerű kiszállásokkal, személyesen szerezhetne közvetlen meggyőződést a helyzetek mikénti állapotáról s e tényével gyakran 100.000, de sok esetben milliók tüzkárok keletkezését gátolná meg. Na de fő a kényelem.

Az itt elmondottakból sokat lehet okulni, miért is felkérjük a vármegyei prefekturákat, hogy hivatali tekintélyük teljes súlyával hassanak oda, hogy a köztűzbiztonság megóvása mellett, némi figyelem az építkezésekre is fordítottassék, a kémények pedig az előirt időszakokban seperlessenek meg s bármely mulasztó

gebrachten Gesetze in Gültigkeit; es fehlen nur die Personen, die sie in Allem, — aber mit gebührender Strenge auch vollziehen.

Dafür reden die uns mündlich und schriftlich zugekommenen sporadischen Meldungen.

Es ist gleichwohl erschreckend, dass dieses dem Zwecke der Nationalökonomie dienende Gesetz, eben von den Personen der Behörden so sehr ohne Acht behandelt wird.

Der XVII: 1884 Gesetzartikel, § 16 hat eine Dauer von Maximum 30 Tagen festgesetzt, in welcher die in Gebrauch stehenden Rauchfänge mindestens einmal, aber im Verhältnis zur Feuerung auch mehrmals gefegt werden müssen.

Der Schornsteinfegermeister ist verpflichtet, seine Arbeitsliste am Ende eines jeden Monates der Industriebehörde I. Instanz vorzuzeigen, und bei dieser Gelegenheit kann sich das Stuhlrichteramt, oder in kleineren Städten der Stadtrat, eventuell die Polizeihauptmannschaft überzeugen, inwiefern — oder überhaupt der Bezirks- oder Distrikts-Schornsteinfeger entsprochen hat, oder ob der Hausbesitzer oder Einwohner eine Versäumnung begangen hat?

Diese Intention des Gesetzes deckt die Notwendigkeit total, — nur die Vollstreckung, oder die Kontrolle der Vollstreckung wird aus Bequemlichkeit versäumt.

Hier bei diesem Punkte beginnt die Verteidigung der feuerpolizeilichen Interessen, resp. die Vollstreckung des Gesetzes.

Ein laut den Baugesetzen feuerfest gebautes Haus, z. B. ein Wohnhaus, hat mehr Wert, wenn alle seine rauchableitenden Öffnungen von den im Gebäude angebrachten Holzmaterialien isoliert angebracht werden, als 2—3 monatelang rostende Pumpen, wie es besonders in Dörfern gewöhnlich der Brauch ist.

Wir anerkennen, dass das Baumaterial im Preise sehr hoch gestiegen ist, aber ist die Bauart noch so primitiv, muss der Eigentümer immer noch so viel Opfer bringen, dass er zur eigenen und seiner Nachbarn Sicherheit, feuersichere, aus gut ausgebrannten Ziegeln bestehende Schornsteine erbauen lasse.

Die entgegengesetzten Tatsachen können als Ausgangspunkt aller grösseren Feuersbrünste betrachtet werden, und die im Sommer auf dem Lande, und sogar auch in den

să fie pedepsită strict pentru a servi de exemplu.

Scopul asociației noastre este să se apere, ba chiar să se și desvolte interesele economice ale țării cu spese minime și cu executarea potrivită a dispozițiilor.

Levelezés

A januári közgyűlés úgy határozott, hogy 50 lei beiratási díjon kívül a tagdíjak is egészben fizetendők be minden kartárs által.

Némely kartárs urakat még arra is figyelmeztetni kívánjuk, hogy miután a lappéldányok számaikat, habár némileg későbbben jelentkeztek is, utáná küldtük és így a tagdíjak is a teljes évre esedékesek, de azok oly mérsékeltek, hogy itten nem szabad krajcároskodni, hanem az egyesektől inkább áldozatot várunk, amit — reméljük — meg is hoznak.

Tóth Sándor kartárs urnak, Barót, Háromszékvármegye. Az Önök dolga, hogy megyei gyűlést hívjanak egybe és az azon hozott díjfelemelési határozatukat terjesszék fel a vármegyei Prefekturához, mert a díjemlést ottan intézik.

Az elnökség értesíti a kartársak azon részét, akik a múlt évi segésvári gyűlésen léptek az egyesületbe s ugyanakkor 100—100 leieket befizettek, azt akként írta jāvukra, hogy abból 50 leit beiratási díjra és a fennmaradó másik 50 leit a tagdíj részfizetésére könyveltette el és pedig azért, mert kivételeket szűkös anyagi viszonyainkra való tekintettel, nem tehetünk, mivel ez a folyó évre — amint azt némely kartársak vélik — 70—70 lei különbözetet, az 50 tagnál pedig nem kevesebbet, mint 3500 leit tenne ki.

Tekintve, hogy úgy a tag-, mint a lapdíjak a legcsekélyebbek, az egyesületnek a fenti 3500 lei különbözetre már azért is szüksége van, mert fizetési kötelezettségeinek eleget kell tegyen.

Borsitzky Mihály, marosujvári kéményseprőmester oly nős vagy nőtlen segédet keres, kire üzletének kezelését bízhatja s azt esetleg tőle át is vehetné. Érdeklődők forduljanak hozzá.

fél, intő például, szigorúan büntetessék.

Egyesületünknek célja az, hogy a legcsekélyebb kiadás mellett s a rendelkezések kellő betartásával az ország gazdasági érdekei ne csak megvédve, hanem egyben fejlesztve is legyenek.

Kartársainkhoz! Egyesületünk gondoskodni akart az újévi üdvözlő lapokról.

Dr. Szilágyi Dezső festőművész rajza után készült mintalapokat jelen számunk mellékleteképpen küldjük szét kartársainknak. Ugy hisszük, hogy ezzel egy eddigi szakmabeli szokás hiányát pótoljuk.

Az üdvözlő lapokat rendelés szerint, román, magyar vagy német nyelven készíttetjük el.

Az árak a mintalapokon vannak feltüntetve.

A megrendeléseket úgy az újévi üdvözlő lapoknál, mint a mellékletként adott munkakönyv és nyugta mintáknál kérjük a lap kiadóhivatalához intézni és lehetőleg az újévi üdvözlő lapokra november 1-éig.

*

Fenti hírünkkel kapcsolatosan az egyesületünkhöz érkezett másik ajánlatot is közöljük a minta melléklésével. Az árak 100 darabig 85, 200 darabig 130, 300 darabig 165 lei. A 300 darabon felüli megrendelésnél 100 darabonként 50 lei.

A megrendelések szintén lapunk kiadóhivatalához intézendők, az összeg beküldése ellenében.

Értesítés. Rehn Vilmos kartársat értesítjük, hogy a gőzkémények épp úgy, havonként egyszer seprődök, mint a többi kémények és azért seprési díja méterekben számítandó fel. 1. egy 20 méter magas gyári, vagy gőzkémény a 1 méter 15 lei = 300 lei. 2. egy kazán mászható füstcsatornája a 1 méter 10 lei. Ezen adatok alapján számítsa ki, hogy a kémény milyen magas vagy hány méter és ezt vegye 15-szörösen s megkapja az összeget. Épp így számítandó ki a gőzvezeték, méterenként 10 leivel.

Nős kéményseprősegéd állandó munkát keres, hol megélhetése biztosítva van. Címe: Czeglédi József Déva, Patak-utca 4 szám.

Städten üblichen offenen Feuer bieten auch genügendes, aber nicht-gewünschtes Material.

Die Pflicht des Bezirks- oder Distriktsschornsteinfegers ist seine diesbezüglichen Erfahrungen zu melden, aber eine strenge Pflicht des Leiters des Bezirkes ein strenges Vorgehen zu beginnen, und nötigenfalls auch strenge Strafen auszusprechen.

Der auf dem Gipfel seiner Bestimmung stehende Ober- oder Vize-stuhlrichter kann mit seinem unerwarteten Erscheinen persönliche und unmittelbare Erfahrung machen, wie die Sachen stehen und mit diesem Vorgehen kann er oft Feuerschäden von mehr als 100.000, oder gar Millionen verhüten.

Aus Obigem kann viel gelernt werden und wir appellieren hiemit an die Komitatspräfekten, sie sollen mit dem ganzen Gewichte ihrer Autorität hinwirken, dass nebst Feuersicherheit auch den Bauten etwas Acht gegönnt werde und dass die Rauchfänge in den vorgeschriebenen Intervallen gefegt werden, dass auch die versäumenden Parteien zum abschreckenden Exempel eine strenge Strafe erhalten.

Das Ziel unserer Vereinigung ist, dass mit den geringsten Kosten und mit Vollstreckung der Dispositionen die ökonomischen Interessen des Landes nicht nur verteidigt, sondern auch gefördert werden.

Hirdetmény

A Szolnok-Doboka megyei kartársakat felkérem, hogy folyó évi szept. hó 28-án délelőtt 10 órakor a Szilágyi Ferenc vendéglőben, Str. Mircea cel Bătrân 13. szám alatt megtartandó gyűlésen, melynek egyedüli tárgya

a seprési díjak felemelése, okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

Dés

Brúzer Ferenc
kéményseprőmester,
megyei felügyelő.

Kovács Árpád csikszeredai kéményseprőmester, keres könnyű munkára, azonnali belépésre nőtlen segédet. Fizetés megégyezés szerint.

Hoffmann Sándor, mezőtelegdi kartársunk felkéri az összes kartársakat, hogy Bertalan Jenő kéményseprősegéd hollétét sziveskedjenek vele közölni.